

รายงานรับคณะเกษตรกรข้าวอินทรีย์ ศึกษาดูงานที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ

ระหว่างวันที่ 16-18 มีนาคม 2560

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

รายชื่อคณะกรรมการข้าวอินทรีย์ 3 จังหวัด

กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านโป่งงาม จังหวัดเชียงราย

1. นายถวิล สุริยะ
2. นายแดน เมืองป่า
3. นางสาวจิรปริญา วัฒนพร้อมสิน
4. นายสมเจต ชมพู
5. นายณรงค์ ยะนา
6. นายคมสันต์ ทิพย์มณี
7. นางสาวศิริกานต์ สุริยะ
8. นางดารารัตน์ เมืองป่า

กลุ่มบ้านบัว จังหวัดพะเยา

1. นายบาล บุญก้า
2. นางป้า บุญก้า
3. นางสาวสมรส ชำนาญกลิ้ง
4. นางจารุณี ครองไชย
5. นางพรพิมล ศรีไชย
6. นางวิทาน เปลรินทร์
7. นางผัดแก้ว งามเมือง
8. นางลัดดาวรรณ บุญเลิศ

กลุ่มม่วนใจ๋ เกษตรอินทรีย์วิถี ธรรมชาติเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1. นางศรัณยา กิตติคุณไพศาล
2. นายธีรวัฒน์ เสือมา
3. นายสุพัทธ์ คำหมื่น
4. นายตีบ คำลาพิษ
5. นายสราวุฒิ ภมรสุจริตกุล
6. นางสาวจิราวรรณ คำขาว
7. นายพงษ์พัฒน์ โล่ห์สุวรรณ
8. นางสาวเบญจลักษณ์ รัตนโอภาส

วัตถุประสงค์การศึกษาดูงานของคณะเกษตรกรชาวอินทรี

1. เพื่อให้สมาชิกของแต่ละกลุ่มมาศึกษา เรียนรู้ และเข้าใจการทำงานด้านการพัฒนาและธุรกิจของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ
2. เพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มร่วมกันทั้ง 3 กลุ่ม และต่อยอดการพัฒนาในด้านต่างๆในอนาคต รวมถึงการส่งต่อความช่วยเหลือให้กับกลุ่มอื่นๆ
3. เพื่อให้เห็นตัวอย่างการทำงานร่วมกันระหว่างมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงและเกษตรกรแต่ละกลุ่ม เช่น การพัฒนาบุคลากรจากการศึกษาดูงานของเจ้าหน้าที่แม่ฟ้าหลวงเองและสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

กิจกรรมวันที่ 1

16 มีนาคม 2560

- ชี้แจงกำหนดการ กิจกรรม และวัตถุประสงค์ ในการศึกษาดูงาน
- บรรยายสรุปการทำงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และธุรกิจเพื่อสังคมภายในโครงการ
- ศึกษาดูงานไร่และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย
- ศึกษาดูงานศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
- ศึกษาดูงานโรงคั่วกาแฟ
- ศึกษาดูงานโครงการด้านสิ่งแวดล้อม การเลี้ยงไส้เดือน การแยกขยะ การบำบัดน้ำเสีย

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

สรุปการทำงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

กระบวนการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง

การพัฒนาขั้นอยู่รอด เน้นการเข้าถึงและพัฒนาระบบพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ น้ำ ดิน ป่า สาธารณูปโภค และสาธารณสุข พร้อมๆ กับกิจกรรมพัฒนาเพื่อลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ด้วยการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต เพื่อให้คนในพื้นที่มีรายได้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ไม่บุกรุกทำลายระบบนิเวศเพิ่มขึ้น และเริ่มบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วมโดยชุมชนเอง

การพัฒนาขั้นพอเพียง เน้นการเพิ่มผลิตภาพและมูลค่าทางการผลิตและบริการ เพื่อคนในพื้นที่มีรายได้และการออมที่มั่นคง สามารถปลดหนี้ได้บางส่วนหรือทั้งหมด มีการศึกษาสูงขึ้น รู้สิทธิและหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและชุมชนร่วมกันบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศ

การพัฒนาขั้นยั่งยืน เน้นการส่งเสริมและพัฒนาให้คนมีภูมิคุ้มกัน มีหลักประกันในชีวิต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ชุมชนระบบจัดการระบบนิเวศอย่างยั่งยืน และที่สำคัญ คือ ชุมชนคิดเป็นทำเป็น สามารถสานต่อแนวคิดการพัฒนา แก้ไขปัญหาและพัฒนาต่อยอดด้วยตนเอง รวมทั้งแบ่งปันความรู้ภายในชุมชนและถ่ายทอดให้คนภายนอกชุมชนได้

ศึกษาดูงานโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ศึกษาดูงานศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ศึกษาดูงานโรงคั่วกาแฟ

เมื่อโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกกาแฟเพื่อให้มีรายได้จากการรับซื้อผลผลิต ดังนั้น จึงต้องมีการหาตลาดและการเพิ่มมูลค่าของเมล็ดกาแฟ ที่เราเห็นเป็นกาแฟดิบ กาแฟคั่วบด ภายใต้แบรนด์ดอยตุง

ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
1. อัตราการสูญเสียคุณภาพของเมล็ดกาแฟ ผ่านกระบวนการต่างๆเป็นอย่างไร	- จากลูกเชอรี่ 5 กิโลกรัม จะได้กะลา 1 กิโลกรัม - จากกะลา 10 ก.ก. ได้ สารกาแฟ 7 ก.ก. - จากสารกาแฟ 100 ก.ก. นำมาคั่วเหลือ 80 ก.ก.
2. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง และขั้นตอนไหนมีความเสี่ยงสูงที่สุด	ทุกกระบวนการมีต้นทุนและมีความเสี่ยงด้วยกันทั้งหมด ความรู้ ความเข้าใจ ในแต่ละขั้นตอนการทำงานล้วนมีความสำคัญ และสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งสิ้น เช่น การคั่วกาแฟที่อุณหภูมิที่เหมาะสมในประเทศไทยญี่ปุ่น สามารถเป็นกาแฟ premium ได้ สร้างมูลค่าเพิ่มได้ให้กับสินค้า

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ศึกษาดูงานโครงการด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดการขยะ

โครงการปุ๋ยไส้เดือน

โรงบำบัดน้ำเสีย

ไก่ไข่อินทรีย์

โครงการผักอินทรีย์

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

กิจกรรมวันที่ 2

17 มีนาคม 2560

- ศึกษาฐานโครงการศึกษาและพัฒนาพืชน้ำมัน บ้านปุนะ
- ศึกษาฐานโครงการส่งเสริมอาชีพ บ้านปุนะ
- ศึกษาฐานโรงงานน้ำมันชา มูลนิธิชัยพัฒนา
- ศึกษาฐานศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ
- แลกเปลี่ยนแนวคิดการดำเนินงานของเกษตรกรแต่ละกลุ่ม และประวัติความเป็นมา

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ศึกษาดูงานโครงการศึกษาและพัฒนาพืชน้ำมัน บ้านปุนะ

บรรยายความเป็นมาของโครงการศึกษาและพัฒนาพืชน้ำมันและการปลูกป่าแบบไม่ปลูกโดยพืชหลัก พื้อมิสทิล และเจ้าหน้าที่บ้านปุนะ

โครงการเริ่มก่อตั้งในวันที่ 6 มีนาคม 2550 จนถึงปัจจุบันโครงการก็ยังดำเนินต่อไปเนื่องต่อไปจนกว่าผลผลิตชาน้ำมันจะได้มาตรฐานและชาวบ้านมีรายได้มั่นคงจากการขายผลผลิต

พื้นที่ในบ้านปุนะมีทั้งสิ้น 31,321 ไร่ แบ่งเป็น ป่าอนุรักษ์ 22,583 ไร่ (72%) และเป็นพื้นที่ปลูกชาน้ำมัน 2,010 ไร่ (6.42%) มีชาวบ้านเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 13 หมู่บ้าน

ประโยชน์ของชาน้ำมัน และการส่งเสริมอาชีพแก่ชาวบ้าน

1. ในอนาคตคดมีศักยภาพเป็นสถานที่ท่องเที่ยว
2. นำมาสกัดเน้ำมันปรุงอาหาร
3. สามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง
4. กากชาน้ำมัน สามารถนำมากำจัดหอยเชอรี่ในนาข้าวได้

การส่งเสริมอาชีพแก่ชาวบ้านในโครงการฯ

1. เลี้ยงไก่ดำ
2. เลี้ยงหมูเหมยซาน หมูป่า
3. เลี้ยงเป็ด
4. ส่งเสริมการปลูกผักและผลไม้
5. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ เช่น ไม้ยาง ไม้รวก ไม้พยุง ไม้กวัก

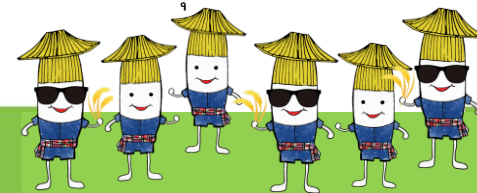
การปลูกป่าแบบไม่ปลูกคือ

1. การทำแนวกันไฟช่วงฤดูแล้ง เดือนม.ค.-พ.ค.
2. ส่งเสริมการใช้แก๊สหุงต้มแทนการใช้ผืน
3. งานซ่อมแซมฝาย ทั้งฝากเกษตรและเพื่อทำนา
4. งานติดตามผลการติดตามสภาพการฟื้นฟูป่า

สิ่งที่ชาวบ้านในโครงการฯได้รับ หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น คือ

1. ชาวบ้านในพื้นที่ มีอาชีพ มีรายได้จากการขายผลผลิตชาน้ำมัน การดูแลแปลงปลูกชาน้ำมัน
2. มีรายได้เสริมจากการเลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ ปลา และเป็ด ทั้งยังเป็นการลดรายจ่ายจากการปลูกผักสวนครัว
3. มีความเข้าใจกับการอยู่ร่วมกับป่า ป่าไม่มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น มีแหล่งน้ำอุปโภค บริโภคเพียงพอ

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ประเด็นแลกเปลี่ยนคำถามคำตอบระหว่างคณะดูงานและเจ้าหน้าที่โครงการชาน้ำมัน

ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
1. มีวิธีการอย่างไรที่ให้ชาวบ้านเข้ามาร่วมโครงการได้	1. ทำความเข้าใจชาวบ้านด้วยการสอบถามพูดคุยถึงปัญหาและสิ่งที่เขาต้องการว่าคืออะไร เพื่อประเมินว่าสิ่งที่โครงการสามารถให้ได้ตรงตามความต้องการของชาวบ้านนั้น มีอะไรบ้าง ต้องมีการทำงานด้วยกัน เช่น การเดินสำรวจพื้นที่ด้วยกัน และการทำให้เห็นว่าสิ่งที่เราพูดให้ฟังนั้นเป็นจริงได้ และการสร้างให้ชาวบ้านรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ
2. ภายในพื้นที่โครงการ มีสมาชิกทั้งหมดกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มนั้นทำอะไรบ้าง และแบ่งประโยชน์กันอย่างไร	2. การส่งเสริมอาชีพให้ชาวบ้านในโครงการ ปัจจุบันมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสหกรณ์ชาและกลุ่มแม่บ้านสตรี ซึ่งกลุ่มสหกรณ์ชาจะเป็นกลุ่มใหญ่และเป็นกลุ่มหลักในพื้นที่ มีการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ 2 กิจการ ที่เหลือแม้ไม่ได้จดทะเบียนแต่การดำเนินงานก็ดำเนินตามระบบสหกรณ์ สมาชิกถือหุ้นในแต่ละสหกรณ์ไม่เท่ากันแล้วแต่ตกลงกันภายในกลุ่ม ซึ่งจะถือหุ้นได้ไม่เกิน 30%ต่อคนในหุ้นทั้งหมด
3. ทีมงานของโครงการเริ่มเข้ามาทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ได้อย่างไร	3. เริ่มต้นจากการต่อต้าน จึงอยากจะเข้ามาสังเกตการทำงานของเจ้าหน้าที่ก่อนด้วยการเป็นอาสาสมัคร เพื่อดูว่าเจ้าหน้าที่มีการทำงานอย่างไร จริงใจกับชาวบ้านมากน้อยแค่ไหน และต้องการประโยชน์เพื่อตัวเองหรือเพื่อช่วยชาวบ้าน ซึ่งการเป็นอาสาสมัครสังเกตการทำงานของเจ้าหน้าที่นั้น ต้องใช้เวลาจนกว่าจะเห็นผลสำเร็จและมั่นใจว่าโครงการนั้นเข้ามาเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาชาวบ้านในพื้นที่อย่างแท้จริง จากอาสาสมัคร จึงเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่ภาคสนาม และทำงานอยู่ในโครงการต่อมา
4. ปัญหาชุมชนมีอะไรบ้าง และต้องการพัฒนาไปในแนวทางไหน อย่างไร	4. ปัญหาที่พบหลักคือ เรื่องการศึกษา ต้องการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณในการสอน สอนให้เด็กรู้จักคิด และตั้งคำถาม หาคำตอบด้วยตัวเอง ซึ่งในปัจจุบันมีโครงการส่งครูไปอบรมทัศนคติการสอนที่ดอยตุง และมี 8 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ศึกษาดูงานโรงงานชาห้ำม้น มุลนิธิชัยพัฒนา

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เห็นครบทุกกระบวนการ ตั้งแต่การผลิต การส่งเสริมอาชีพ และการแปรรูปผลผลิตจากพื้นที่ปลูก ณ บ้านปุ่นะ

สิ่งที่ชาวบ้านได้รับ : แรงบันดาลใจในการต่อยอดพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้กับข้าวอินทรีย์

ศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

แนะนำกลุ่มและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกันในอนาคต และศึกษาการจัดการของแต่ละกลุ่มเพื่อนำไปปรับใช้แต่ละกลุ่ม

กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านโป่ง โดยลุงถวิล สุริยะ

เริ่มศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง เข้าอบรมเรียนการทำปุ๋ย การคัดเมล็ดพันธุ์ การทำนาอินทรีย์ เพื่อนำมาทดลองกับแปลงตัวเองก่อน รวมถึงการต่อยอดแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นน้ำข้าวกล้อง ปัจจุบันกลุ่มมีสมาชิก 30 คน ส่งออกข้าวอินทรีย์ให้สิงคโปร์ (ข้าวหอมมะลิแดง) จำนวน 300 ตันข้าวเปลือก/ปี ราคาขายตันละ 20,000 บาท

คตินวัตกรรมการทำข้าวเป็นยา ซึ่งสามารถยับยั้งความเสี่ยงในการเกิดมะเร็งได้ ด้วยการนำข้าว 3 ชนิดมาผสมกัน (ตามอัตราส่วน) ขายราคาเดิมที่ 1 กิโลกรัม สร้างทางเลือกให้ผู้บริโภค และพัฒนาต่อเป็นข้าวผสม 9 สายพันธุ์

ส่งเสริมการทำปุ๋ยด้วยการนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในธรรมชาติเช่น เม็ดมะรุม ดอกอัญชันสีม่วง กระชายดำ อ้อยดำ มัดรวมกัน ตำโขกทุบอย่างละเอียด 1 กิโลกรัม ใส่ลงถังทิ้งไว้ 7 วัน แล้วนำมาฉีดพ่นตอนเย็นช่วงที่ข้าวกำลังสร้างนํ้านม

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

แนะนำกลุ่มและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกันในอนาคต และศึกษาการจัดการของแต่ละกลุ่มเพื่อนำไปปรับใช้แต่ละกลุ่ม

กลุ่มม่วนใจ๋ เกษตรอินทรีย์วิถีธรรมชาติเชียงดาว โดยพี่ปู้ย

มีสมาชิกกลุ่ม 11 คนและมีสมาชิกที่อยู่ในระยะปรับเปลี่ยน 11 ครอบครัว มีอุดมการณ์การก่อตั้ง คือ อนุรักษ์ป่าต้นน้ำและทำให้เมืองเชียงดาวเป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ มีการส่งต่อองค์ความรู้ให้กับชุมชน และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน สมาชิกในกลุ่มเป็นคนเมืองที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ จึงมีการประยุกต์องค์ความรู้ที่มีของแต่ละคนช่วยเหลือกันในกลุ่มทั้งด้านการผลิต การตลาด งานวิจัย ฯลฯ

ภายในกลุ่มมีการปลูกพืชผักผลไม้อินทรีย์ที่หลากหลายนอกเหนือจากข้าวอินทรีย์ อาทิ ผักสลัด สตรอเบอร์รี่ ลำไย ลูกพลับ ลูกไหนด่างโมอินทรีย์ และอนุรักษ์ข้าวสายพันธุ์ท้องถิ่น มีการแปรรูปผลเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นน้ำเต้าหู้ เยลลี่สตรอเบอร์รี่ สร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าด้วยการใช้ระบบเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)

กลุ่มมีความตั้งใจที่จะเป็นธุรกิจเพื่อสังคม มีโครงการเพื่อสังคมอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ หรือการส่งเสริมให้เยาวชนเดินป่าเก็บขยะที่ดอยหลวงเชียงดาว และจะพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเกษตรกรรม

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

แนะนำกลุ่มและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกันในอนาคต และศึกษาการจัดการของแต่ละกลุ่มเพื่อนำไปปรับใช้แต่ละกลุ่ม

กลุ่มบ้านบัว จังหวัดพะเยา โดยผู้ใหญ่บาล

เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ มี 215 ครัวเรือน ประชากร 763 คน ชาวบ้านมีอาชีพทำนา ทำสวน ปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ และจักสาน มีพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ 1,000 กว่าไร่ และมีการส่งเสริมอาชีพให้กับชาวบ้านและเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้และศึกษาดูงานให้กับทั้งภาครัฐและเอกชน

ปัจจุบัน มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ที่มีหลายขนาด ตอบสนองแต่ละกลุ่มผู้บริโภค ในอนาคต มีโครงการต่อยอดผลิตภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ เป็นสบู่น้ำมันข้าว และข้าวต้มหรือโจ๊ก

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

กิจกรรมวันที่ 3

18 มีนาคม 2560

- พักผ่อนและเสริมสร้างแรงบันดาลใจด้วยการเข้าชมพระตำหนัก และหอแห่งแรงบันดาลใจ
- แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เรื่องระบบชุมชนรับรอง PGS การรับรอง เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม
- สรุปผลการดำเนินงานโครงการข้าวอินทรีย์ และแผนการตลาดในอนาคต
- สรุปการศึกษาดูงาน และความคาดหวังการดำเนินงานร่วมกัน

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบรับรอง PGS

การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมในชุมชน

วัตถุประสงค์การนำระบบ PGS มาใช้เป็นมาตรฐานของกลุ่มคือ เพื่อช่วยกลุ่ม
เชียงใหม่และเชียงราย เนื่องจากถ้าใช้ระบบ iFoam จะมีค่าใช้จ่ายสูง

นำเสนอประเด็นสำคัญของแต่ละกลุ่ม

1. ชาวคลองมีอายุประมาณ 1 เดือนครึ่งถึง 2 เดือน จึงควรทำการสีไหม และแปคบรรจุถุง
สุญญากาศเพื่อถนอมวิตามินและป้องกันเรื่องมอดและควรรอยในตู้เย็น (เสนอโดยผู้ใหญ่
บาล) แต่การแปคสุญญากาศยังมีความเสี่ยงในการเกิดเชื้อรา ที่ทำให้เกิดกลิ่นหืน (จาก
ผลการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) (ข้อมูลนำเสนอจากพี่เหม้ม)
2. การระบุน้ำหมดอายุข้างผลิตภัณฑ์ของกลุ่มม่วนใจ๋ ต้องการระบุน้ำหมดอายุตามจริงไม่
เกิน 6 เดือน และภายใน 6 เดือนนั้น ต้องเก็บในที่เย็นด้วยเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับ
คุณภาพของข้าวอินทรีย์จริงๆ

ข้อสรุปเพื่อดำเนินการต่อ

1. MFLFจะนำตัวอย่างข้าวของแต่ละกลุ่มไปตรวจสอบสารตกค้างให้ และออกใบรับรองให้แก่
ละกลุ่ม โดยส่งตรวจที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล และ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. การลงตรวจแปลงจะเริ่มในปี 2560 ปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกช่วงเตรียมพื้นที่เพาะปลูก และ
ช่วงที่สองคือ หลังข้าวออกรวง ประมาณเดือนพ.ค.และต.ค.

สรุปการศึกษาดูงานของแต่ละกลุ่ม

1. ความคาดหวังของกลุ่มที่อยากจะได้รับจากมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงมีอะไรบ้าง
2. ผลกำไรจากกองทุนพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของมูลนิธิฯ ควรจะนำไปทำอะไรบ้าง?

ความคาดหวัง

กลุ่มบ้านบัว

1. มีโครงการข้าวอินทรีย์ช่วยเหลือเกษตรกรแบบน้อยอย่างต่อเนื่องต่อไป
2. ช่วยหาตลาดข้าวอินทรีย์ให้หรือเชื่อมโยงตลาดให้กับกลุ่ม เช่น ตลาดส่งออกต่างประเทศ หรือการวางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า 7-11
3. การขยายเครือข่าย องค์ความรู้ต่างๆ จากการจัดการศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกัน

การนำผลกำไรไปใช้

1. ต่อยอดและพัฒนาการเพิ่มมูลค่าข้าวอินทรีย์ของกลุ่ม
2. นำมาดูแลป่าต้นน้ำและฝายชะลอน้ำ
3. มีกองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยแล้ง หรือน้ำท่วม และกลุ่มเกษตรอินทรีย์ใหม่ที่ยังขาดความรู้และประสบการณ์
4. เพื่อการจัดการศึกษาดูงานของแต่ละกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

ความคาดหวัง

กลุ่มม่วนใจ๋

1. มีงานพัฒนาวิจัยต่อยอดจากข้าวอินทรีย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
2. ผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยเพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภคหลาย ๆ กลุ่มเช่น กลุ่มต่างประเทศ การทำ package เป็นภาษาอังกฤษ
3. พัฒนาตลาดร่วมกัน มีการนัดพบปะกับลูกค้าเช่น ออกบูธด้วยกัน
4. การขยายการรับซื้อ
5. พัฒนาศูนย์รวมกัน เช่น การอบรมเกษตรกรใหม่ๆ ในเครือข่าย มีการศึกษาดูงาน และมีการทำกิจกรรมเพื่อสังคมร่วมกัน

การนำผลกำไรไปใช้

1. พัฒนาสมาชิกด้วยการจัดการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน
2. ตรวจสอบสุขภาพของสมาชิกในกลุ่ม
3. ทำกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น ตั้งกองทุนการศึกษาสำหรับเด็กที่สนใจเกษตรอินทรีย์
4. พัฒนาเรื่องเทคโนโลยีเครื่องจักรของกลุ่ม เพิ่มขนาดและการใช้ประโยชน์

กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านโป่ง

ความคาดหวัง

1. ให้มูลนิธิช่วยส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง และช่วยส่งเสริมเกษตรกรเคมีในพื้นที่ให้หันมาทำเกษตรอินทรีย์
2. การเรียนรู้เพิ่มเติมจากการจัดอบรมและศึกษาดูงานให้กับกลุ่ม
3. สร้างความมั่นใจในการทำเกษตรอินทรีย์ จากการสนับสนุนของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

การนำผลกำไรไปใช้

1. จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานของกลุ่มแบบนี้อย่างต่อเนื่อง
2. นำไปช่วยเหลือกลุ่มที่ยังไม่เข้มแข็งและผู้ด้อยโอกาส เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก
3. สนับสนุนโครงการเมล็ดพันธุ์
4. ส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุให้ได้รับประทานข้าวอินทรีย์

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ฝ่ายศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

